Wydanie poranne. Nr. 187. Środa 12 sierpnia 1914. **Cena 8 halerzy.** Rocznik XXIII.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer.
Tygodniowo w Krakowie 40 h. z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru oddzielnego 8 h.
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.
Dział inseratowy: Pl. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 20 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 60 h.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Francyą.

Walki w Galicyi wschodniej.

Klęska Francuzów.

Francya zrywa stosunki dyplomatyczne z Austryą.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Biuro koresp. donosi:

Ambasadorowi przy republice francuskiej hr. Szecsenowi **doręczył rząd francuski paszporty.** Również ambasadorowi francuskiemu u dworu wiedeńskiego p. Doumaine'owi **na jego prośbę wydane paszporty.**

Paryż, 12 sierpnia.

Agencya Havasa ogłasza następującą notę:

Rząd francuski był zdania, iż francuski ambasador w Wiedniu **nie może pozostać na swojem stanowisku.** Ambasador austro-węgierski w Paryżu **zażądał ze swojej strony paszportów.** Poczyniono zarządzenia, by jego podróż zabezpieczyć, zachowując zwykłą kurtoazyę międzynarodową.

Paryż, 12 sierpnia.

Ambasador austro-węgierski hr. Szecsen **wczoraj wieczorem opuścił Paryż.**

Walki na granicach Galicyi.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Biuro koresp. donosi:

Na północy usiłowały rosyjskie patrole kawaleryi na wschód od Wisły posunąć się naprzód ku Sanowi, zostały jednak wszędzie odparte.

Koło Brodów usiłowali Rosyanie z trzema szwadronami i karabinami maszynowymi posunąć się naprzód, zostali jednak odparci poza granicę.

Wszystkie austryackie sklepy zdemolowano.

Dzienniki serbskie prowadzą w dalszym ciągu kampanię **podburzania** przeciw Austro-Węgrom i donoszą o rzekomych zwycięstwach Serbów.

Stanowisko Rumunii.

Wiedeń, 12 sierpnia.

„Reichspost“ otrzymuje z zagranicznych kół dyplomatycznych informacye, z których wynika, że **Rumunia pozostanie neutralną.**

Rumunia zawiadomiła rząd rosyjski, że **nie zgodzi się na przekroczenie granic rumuńskich przez wojska rosyjskie.**

Na Bałkanie **Serbia pozostanie zupełnie odosobniona.**

Kleska Francuzów.

Berlin, 12 sierpnia.

Wysunięta mieszana brygada francuzów XV korpusu armii została przez niemieckie wojsko graniczne koło Lagarde w Lotaryngii **zaatakowaną.** Nieprzyjaciel został **odrzucony ciężkiemi stratami** do lasów w Parroy na północny wschód od Lunéville, i zostawił w rękach niemieckich **sztandar, dwie baterye, 4 karabiny maszynowe i 700 jeńców.** Jeden generał francuski padł.

Wojna z Czarnogórą.

Blokada wybrzeży.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Biuro koresp. donosi:

Kapitan okrętowy Antoni Casa ogłosił wczoraj, jako komendant austro-węgierskich sił morskich na wodach czarnogórskich, **blokadę wybrzeży czarnogórskich.** Znajdujące się w okręgu blokowanym obce okręty państw zaprzyjaźnionych lub neutralnych mają **w terminie 24 godzin wyjechać.**

Na terenie Królestwa.

Berlin, 12 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi:

Linia Sosnowice-Częstochowa znów jest **przywrócona.** Wiele wagonów i wielkie zapasy węgla zabrano. Także **mosty koło granicy naprawiono.**

Zniszczenie poselstwa austryackiego w Belgradzie.

Wiedeń, 12 sierpnia.

„Südslavische Korresp.“ donosi z Belgradu, że w ostatnich dniach odbyły się tam **wielkie demonstracye przeciw Austro-Węgrom.** Tłum demonstrantów **wtargnął do poselstwa austryackiego,** pomimo że na niem powiewała chorągiew ochronna niemiecka. W budynku poselstwa austryackiego demonstranci **wybili wszystkie szyby w oknach, wyłamali żelazną bramę,** poplamili ściany, a w dziedzińcu **powiesili manekina, na którym umieścili obelżywy napis.** Na kilka osób, które wzięto za poddanych austryackich, napadli demonstranci na ulicy, nie szczędząc im obelg.

Co się dzieje w Rosyi.

Czerniowce, 12 sierpnia.

„Czern. Allg. Ztg“ ogłaszają opowiadanie pewnego profesora szkół średnich w Czerniowcach, który po wielu przygodach przybył tam z Odessy. Aż do 6 sierpnia bawił on w Odessie, gdzie usposobienie **wcale nie było korzystne dla wojny.** Niedorostki pod wodzą policyi urządzały **demonstracye za wojną.** Wiadomość o wkroczeniu wojska niemieckiego do Królestwa Polskiego inteligencya przyjęła **ze smutkiem,** mówiąc, że **Niemcy i Austryacy wyswobodzą tylko Królestwo Polskie,** podczas gdy inni Rosyanie dalej pozostaną pod knutem cara. **Rosyanie błogosławić będą dzień, w którym Austro-Węgry zdejmą z nich straszne jarzmo.**

Dzienniki rosyjskie podają **kłamliwe** wiadomości o czynach bohaterskich kozaków. Kozacy dońscy i uralscy przyjęli mobilizacyę **bardzo chłodno,** a podobno nawet były **wypadki buntu.** Plan Rosyi używania kozaków jako straży przedniej do wtargnięcia do Niemiec i do Austryi, jak się zdaje, **nie udał się.**

Zmiana ambasadora austryackiego w Rzymie.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Ambasador na dworze włoskim M e r e y, który już od dłuższego czasu był cierpiącym, w ostatnich dniach tak ciężko zachorował, że **jego powrót stał się koniecznym.** Na czas jego zasłabnięcia, zastępcą jego będzie pierwszy szef sekcyi w ministerstwie spraw zagranicznych tajny

radca bar. Macchio, jako ambasador w nadzwyczajnej misyi przy ambasadzie w Rzymie. Bar. Macchio, którego wczoraj przyjął cesarz na posłuchaniu, udaje się **dzisiaj do Rzymu.**

Po zwycięstwie pod Miluzą.

Berlin, 12 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi: Zwycięstwo pod Miluzą, które pod względem liczby walczących może być porównane z walką pod Woerth, jest także dlatego ważne, ponieważ pobity siódmy korpus francuski uchodzi za **wyborowy** korpus. Skutek niemieckich armat miał być świetny.

Z walk w otoczeniu cara.

Berlin, 12 sierpnia.

Jak petersburski korespondent „Koelnische Ztg“ donosi, minister rolnictwa Kriwoszein do ostatniej chwili z całą energią **opierał się polityce wojennej** jako grze „va banque“. Na decydującem posiedzeniu rady ministrów 25 lipca wykazywał, iż **wojna zniszczy całe rozpoczęte dzieło reform agrarnych i podkopie podstawy państwa rosyjskiego.** Jego usiłowania były **daremne.**

Tensam korespondent opisuje usposobienie wśród powołanych do wojska osób jako **bardzo przygnębione**, bardziej niż w roku 1914. Sądzi jednak, że **popi** sfanatyzują naród. To jednak będzie skutecznem, póki nie nastąpi pierwsza reakcya.

Konfiskata aeroplanu.

Berlin, 12 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi z Piły: W niedzielę zabrano na tutejszym dworcu towarowym zapakowany w kilku skrzyniach **aeroplan francuski przeznaczony dla Rosyi.** Skrzynie skonfiskowano i przewieziono do Poznania.

Niemcy a rozbiór Holandyi.

Berlin, 12 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi: Rosyjskie i angielskie organy urzędowe rozszerzają w państwach neutralnych wiadomości, jakoby **Niemcy ofiarowały Anglii na wypadek neutralności angielskiej podział Holandyi.** Wiadomość ta jest zupełnie **zmyślona.**

Pierwsze odznaczenia za waleczność.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Cesarz nadał wojskowy krzyż zasługi z dekoracyą wojenną porucznikowi okrętowemu Hermanowi Bublay, porucznikowi żandarmeryi Manowardzie (obrońcy Podwołoczysk), zaś srebrne krzyże waleczności otrzymali wachmistrz żandarmeryi Gazda i sternik okrętowy Kober.

O współudział w śledzeniu szpiegów.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Zarząd wojskowy stwierdza z zadowoleniem, że publiczność przy przeprowadzaniu koniecznych wojskowych zarządzeń w każdym kierunku bierze czynny i skuteczny udział. Ten objaw zachęca zarząd wojskowy do apelu do szerokiej publiczności, aby także w przyszłości współdziałała **w udaremnieniu zamachów na koleje żelazne** i ataków w czasie podróży kolejowych zwracała uwagę władz, albo personalu pociągowego na podejrzane indywidua, zwłaszcza osoby, które podczas jazdy **w bliskości tunelów, mostów, wiaduktów** i innych budowli kolejowych w sposób podejrzany stają przy oknie wagonu, albo na samym torze, aby ewentualnie rzucić bombę.

Kara na lichwiarzy żywnościowych.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Jeden z tutejszych sklepikarzy i jedna właścicielka piekarni, którzy, mimo iż posiadają koncesyę na sprzedaż mąki, nie chcieli jej sprzedać, zostali skazani **na tydzień ścisłego aresztu i na utratę karty przemysłowej.**

W uzasadnieniu oświadczył sędzia, iż w obu wypadkach zaszedł stan czynu karygodnego, albowiem oboje oskarżeni w krytycznym czasie mieli zapasy mąki w swoich sklepach, lecz nie chcieli mąki sprzedawać.

Jak traktowano Włochów we Francyi.

Trydent, 12 sierpnia.

Organ tutejszych Włochów liberalnych „Risveglio Tridentino“ ogłasza list z Berlina, w którym donoszą, że w okolicy Belfortu wydalono przeszło 6000 włoskich robotników wraz z żonami i dziećmi. Wszyscy uciekli do Szwajcaryi i opowiadają **o strasznych mękach i napaściach** na jakie byli narażeni.

Wzajemne oskarżanie się.

Berlin, 12 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi: Rozpowszechnione przez Francuzów twierdzenia o okrucieństwach wojska niemieckiego są **nieprawdziwe.** Z natury rzeczy wynika, że wojska niemieckie zmuszone są bronić się przeciw cywilnej ludności belgijskiej, która walczy **z zasadzki.** W jaki sposób ludność belgijska prowadzi wojnę, najlepiej dowodzą następujące szczegóły stwierdzone przez świadków naocznych.

W pewnym domu wywiesili Niemcy chorągiew „Czerwonego krzyża“, mimo to nad ranem znaleziono w nim zabitych pięciu żołnierzy niemieckich, których tam ulokowano jako chorych. W pewnej wsi niedaleko Verviers znaleziono żołnierza niemieckiego ze związanymi rękami i wykłutymi oczyma. Jeden szofer niemiecki został przez kobietę zabity koło Leodyum wystrzałem z rewolweru itp.

Oto ze strony ludności belgijskiej, mężczyzn, kobiet i niedorostków wojska nasze musiały znosić cierpienia, jakie zwykłe są tylko **w walkach z murzynami.** Belgijska ludność cywilna strzelała ze swoich domów, z każdego krzaka, już w pierwszych dniach mieliśmy wielu zabitych i rannych przez ludność cywilną. Jednemu Niemcowi w nocy przecięto gardło.

Solidarność włoska.

Rzym, 12 sierpnia.

Agencya Stefaniego donosi z Cuneo: Były prezydent ministrów Giolitti, wybrany prezydentem rady prowincyonalnej, wygłosił mowę, w której, wskazując na obecną sytuacyę w Europie, zaznaczył **uczucie solidarności wszystkich stronnictw z rządem.** Wszystkie stronnictwa polityczne lojalnie i z naciskiem popierać będą rząd na tej drodze, jaką on będzie uważał za stosowną dla Włoch.

Na terenie walki z Serbią.

Wiedeń, 12 sierpnia.

Na południu **nic szczególnego** nie zaszło. Przyszło tylko do nieznacznych **utarczek granicznych.**

Biura zamiejscowe i miejscowe zawiadamiamy, że cena egzemplarza wraz z dodatkiem razem drukowanym kosztuje tylko 8 halerzy.

KRONIKA.

Środa 12 sierpnia.

Nowiny krakowskie.

Następny numer „Naprzodu“ wyjdzie **dziś o godz. 6 wieczór.**

Z komitetu obywatelskiego Polskiego Skarbu Wojskowego. Między innemi z łona komitetu tego powstała z 36 członków złożona „Komisya Skarbowa“, której celem i zadaniem jest zasilanie funduszów Skarbu Wojskowego. Drogą do celu tego jest między innemi sprzedaż „bonów“. Rozpoczęła się już kwesta na rzecz S. W., a wszyscy upoważnieni do zbierania składek wykazywać się **muszą** legitymacyą P. S. W., odebrane zaś kwoty pokrywać **muszą** bonami lub kwitami S. W. Kupować należy tylko za okazaniem legitymacyi i wręczeniem bonu względnie kwitu, a w razie wątpliwości zwracać się należy do komisyi, która codziennie między godziną 6 a 8 urzęduje w Tow. technicznem (ul. Straszewskiego 28, II p.).

Ciężka służba sanitarna. Grupa II, zapisywani do 6 sierpnia 1914 od G—P włącznie, zechcą się stawić we środę 12 b. m. o godzinie 10 rano na Błoniach, plac sportowy „Cracovia“. Grupa III, od R—Z włącznie, zechcą się stawić we czwartek 13 b. m. o godzinie 10 rano. Kursa prowadzić będą dr Schneider i prof. Wyrobek.

Baczność handlowcy! Handlowcy, których powołano do wojska, mają prawo żądać wypłacania poborów za cztery tygodnie. Mianowicie § 8 ustęp ostatni ustawy o pomocnikach handlowych mówi: „Jeżeli przeszkody w pełnieniu służby wynikły wskutek pełnienia obowiązku służby wojskowej, wówczas zatrzymuje on prawo do swych poborów pieniężnych na czas aż do czterech tygodni, o ile stosunek służbowy trwał już od roku bez przerwy. Prawo to nie istnieje, jeżeli powołano pomocnika do dopełnienia obowiązku służby prezencyjnej przez wyznaczoną ustawą jednoroczny lub dłuższy przeciąg czasu“.

Przepis ten ma teraz zastosowanie w czasie mobilizacyi. Odnosi się to nie tylko do pomocników handlowych, ale także do urzędników w zakładach kredytowych, kasach chorych, redakcyach i administracyach pism, w kancelaryach adwokackich i notaryalnych. Różnica między pomocnikami handlowymi a innymi kategoryami jest ta, że pomocnicy handlowi mają zaskarżać te pretensye w sądzie przemysłowym, a wszyscy inni w sądzie cywilnym.

Kalectwo przez konia. Rezerwista od trenu Kazimierz Długosz z Nowego Sącza został wczoraj kopnięty przez konia w brzuch tak, że pękło mu jelito. Pogotowie udzieliło mu pomocy i odwiozło go do szpitala wojskowego.

Postrzelenie. W ogrodzie przy ul. Łobzowskiej 27 postrzelił ktoś z flobertu 13 letniego Henryka Martyniaka, raniąc go w nogę.

Celem uregulowania nakładu prosimy o możliwe wcześniejsze nadsyłanie prenumeraty.

NADESŁANE.

Wydawca: **Ignacy Daszyński.** — Redaktor odpowiedzialny: **Franciszek Kubanek.** **Drukarnia Ludowa, Kraków**, Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).